

roman van de hand van Ida Gregory Pierson-Oyens. Deze stemmen verschaffen ons een helder inzicht in de door de betrokkenen verworven kennis ten aanzien van wat op de verschillende zendingsvelden in de wereld werd verricht, in hun bewogen meeleven met de broeders en zusters, die hun leven aan de zendingszaak hadden gegeven, en in hun visie op wat het wezen en het doel van de zending in feite was, en op welke wijze dat doel bereikt moest worden.

1. Allereerst de stem van Isaäc da Costa, een Réveilstem bij uitnemendheid. Da Costa laat zich niet onbetuigd in zijn zendingsgedichten. Wij denken in het bijzonder aan zijn lang gedicht *De 'Chaos en het Licht'*, waarin hij onder andere zingt:

En voorts, daar is een stem voor wie zijn rijk verbreiden,
Een roeping om den weg des Konings te bereiden.
Van daar dan welgemoed naar buiten uitgetreden:
Eens Heilands naam en woord verkondigd en beleden!
Betuigd, van verre en nabij, het woord van God:
Aan Neger en Javaan, Bramien en Hottentot,
Aan die ten leven uit de doden uitverkoornen,
Thans afgdreevnen nog, gevangenen, verloornen!

Hij verwees daarbij naar Zinzendorf, Gützlaff, Casalis en de Kaap van Afrika.⁵

De om hulp en heil roepende Macedonische man uit Handelingen 16, die Paulus' zendingsreis naar het nog in duister heidendom verzonken 'Europa' deed heenleiden, wordt door Da Costa in zijn *'Zendelingslied'* aldus gememoreerd:

In nachtelijke droomen
Werd eens de stem gehoord:
'Wil tot ons overkomen,
En help ons met het Woord!'
En uit Euroop vernomen,
Toen nog in nacht gehuld,
Heeft d'overzij der stroomen
De nooddruft straks vervuld!

Thans komt in alle richting
De noodkreet tot Euroop.

5. Zie Da Costa's gedicht *'De Chaos en het Licht'* (1850). In: *Kompleete Dichtwerken*, Haarlem, 1861-1863, III, 300.